

Sygn. akt V U 216/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 maja 2016 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: star. sekr. sądowy Ewelina Trzeciak

po rozpoznaniu w dniu 25 maja 2016 r. w Legnicy

sprawy z wniosku J. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania J. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 27 stycznia 2016 r.

znak (...)

I. **zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 27 stycznia 2016 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy J. S. prawo do przeliczenia emerytury na podstawie art. 110 a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,**

II. **stwierdza, iż organ rentowy ponosi odpowiedzialność za opóźnienie w ustalenia wysokości świadczenia wnioskodawcy.**

Sygn. akt VU 216 /16

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 27 stycznia 2016r., znak (...), odmówił J. S. ponownego ustalenia wysokości emerytury w oparciu o art. 110a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, bowiem nowo ustalony najkorzystniejszy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia z lat 2004-2013 nie przekracza 250%.

W odwołaniu od powyższej decyzji wnioskodawca J. S. domagał się przeliczenia świadczenia emerytalnego z zastosowaniem art. 110a ustawy emerytalnej, z uwzględnieniem podstawy wymiaru za pełen rok 2012.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. w odpowiedzi na odwołanie, wniósł o oddalenie odwołania. Wskazał, że przeliczenie z art. 110a ustawy emerytalnej jest możliwe tylko w przypadku wskazania do ustalenia podstawy wymiaru zarobków uzyskanych w okresie innym niż okres, z którego przyjęto zarobki do ustalenia aktualnej podstawy wymiaru emerytury, a ta w przypadku wnioskodawcy została ostatnio ustalona z lat 2003-2012.

Sąd ustalił:

Wnioskodawca J. S. urodził się w dniu (...)

Decyzją z dnia 14 lutego 2012r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. przyznał wnioskodawcy emeryturę od dnia 1 stycznia 2012 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Do obliczenia podstawy wymiaru świadczenia oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 lat kalendarzowych od 1 stycznia 2001 r. do 31 grudnia 2010 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 244,26%.

W związku z kontynuowaniem zatrudnienia emerytura wnioskodawcy na jego wniosek podlegała kolejnym przeliczeniom. Decyzją z dnia 10 września 2013 r. przeliczono wnioskodawcy emeryturę od dnia 1 września 2013r., ustalając jej wysokość w oparciu o nowo przyjętą podstawę wymiaru świadczenia z lat 2003-2012, dla której wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 252,02 %.

Dnia 12 stycznia 2016 r. wnioskodawca złożył wniosek o przeliczenie emerytury na podstawie art. 110a ustawy emerytalnej, w najkorzystniejszym wariantcie.

Decyzją z dnia 27 stycznia 2016 r., zaskarżoną w niniejszej sprawie, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił ponownego ustalenia wysokości emerytury J. S..

Obliczając wskaźnik postawy wymiaru na potrzeby powyższej decyzji organ rentowy przyjął podstawy wymiaru z 10 kolejnych lat kalendarzowych, wybranych z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających rok złożenia wniosku o ponowne przeliczenie, tj. z lat 2004-2013, dla których wskaźnik wyniósł 245,52%. Wskaźnik ten z 20 najkorzystniejszych lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o przeliczenie, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, tj. z lat 1986-2012 wyniósł 230,02%.

Dowód: akta emerytalne ZUS, w tym: decyzje – k. 20,39,43 ; wniosek – k. 41 .

Sąd zważył:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Istota sporu sprowadzała się do ustalenia, czy ubezpieczonemu przysługuje prawo do ponownego obliczenia podstawy wymiaru emerytury w myśl art. 110a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. jedn.: Dz.U. z 2015 r., poz. 748 z późn. zm.).

Zgodnie z tym przepisem wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem art. 110 ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 5, jest wyższy niż 250%. Ustalenie wysokości emerytury zgodnie z cyt. przepisem może nastąpić tylko raz (ust. 2).

Zgodnie z art. 15 ustawy emerytalnej podstawę wymiaru emerytury stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego, przypadająca w okresach wskazanych w ust. 1 i 2 tego przepisu. Innymi słowy podstawę wymiaru stanowią dochody/zarobki uzyskiwane przez ubezpieczonych.

Art. 110a umożliwia zatem ponowne ustalenie emerytury na wniosek emeryta, który spełnił łącznie następujące warunki:

- do przeliczenia podstawy wymiaru emerytury wskazał wynagrodzenia przypadające w całości lub w części po przyznaniu emerytury, z okresu ustalonego z uwzględnieniem art. 15 ust. 1 i 2, tj.: z okresu kolejnych 10 lat kalendarzowych przypadających w ostatnich 20 latach kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłosił wniosek o ponowne ustalenie wysokości emerytury (w oparciu o ten przepis), lub z dowolnie wybranych przez emeryta 20 lat kalendarzowych, w których podlegał on ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie wysokości emerytury (w oparciu o ten przepis)- w przypadku wnioskodawcy do obliczeń musi być przyjęty któryś rok z lat 2013-2015 lub też 2012 z uwzględnieniem ewentualnych zarobków osiągniętych po styczniu 2012 r., czyli po miesiącu, w którym przyznano świadczenie;

- na podstawie wskazanych wynagrodzeń udowodnił, że nowo ustalony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy niż 250%.

W niniejszej sprawie ubezpieczony – w ocenie Sądu –spełnił oba w.w. warunki. Niewątpliwie emerytura została przyznana wnioskodawcy od dnia 1 stycznia 2012 r. Po tym dniu ubezpieczony pozostawał w zatrudnieniu osiągając wynagrodzenie za pracę. Należy także wskazać, że wnosząc o przeliczenie emerytury na podstawie art. 110a ustawy emerytalnej, ubezpieczony nie wskazał do jej obliczenia okresu, z jakiego należało przyjąć nową podstawę wymiaru wysokości świadczenia. Zdaniem Sądu, w przypadku takim, gdy możliwe jest ustalenie na nowo podstawy z różnych okresów, w których zarobki zostały uzyskane w całości lub w części po przyznaniu emerytury, to do przeliczenia podstawy wymiaru należy przyjąć wariant najkorzystniejszy – czyli zarobki z okresu, w którym wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynosi ponad 250 % i uzasadnia zastosowanie wnioskowanego przeliczenia.

W niniejszej sprawie tymczasem organ rentowy rozpoznając wniosek ograniczył się jedynie do zbadania wskaźnika wysokości podstawy wymiaru za okres od 2004-2013, co nie dało podstaw do zastosowania art. 110a tej ustawy. Taki ograniczony sposób przeliczenia emerytury wnioskodawcy był wywołany błędnym - bo nie znajdującym podstaw w obowiązujących przepisach ustawy emerytalnej - założeniem, iż wykluczonym jest przeliczenie emerytury w oparciu o art. 110a przy przyjęciu podstawy wysokości podstawy wymiaru świadczenia za okres, który był już brany pod uwagę w decyzjach o przeliczenie emerytury w oparciu o art. 110 ustawy emerytalnej. Tymczasem art. 110a tej ustawy wyraźnie wskazuje, że wystarczy wskazanie podstawy wymiaru przypadającej po przyznaniu świadczenia, nie uzależniając zastosowania tego przepisu od tego, czy dokonano dotąd przeliczeń wysokości emerytury na podstawie innych przepisów ustawy. Powołując się na takie ograniczenie przeliczenia świadczenie w oparciu o art. 110a ustawy, organ rentowy działa bez podstawy prawnej.

Jak z kolei wynika z akt emerytalnych, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury wnioskodawcy z uwzględnieniem pełnych zarobków za okres od 1 stycznia 2003 r. do 31 grudnia 2012 r. – a więc także zarobków osiągniętych przez wnioskodawcę po przyznaniu emerytury - był ustalany dotychczas przez organ rentowy na poziomie powyżej 250 %. Wobec tego zgłoszone przez ubezpieczonego żądanie ponownego obliczenia emerytury w oparciu o art. 110a ma uzasadnione podstawy.

W konsekwencji powyższego, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję, orzekając jak sentencji wyroku.

W punkcie II wyroku Sąd ustalił, iż organ rentowy ponosi odpowiedzialność za opóźnienie w ustaleniu wysokości świadczenia wnioskodawcy.

Zgodnie z art. 118 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 oraz art. 120. Przepis art. 118 ust. 1a stanowi zaś, że w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za

nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

W ocenie Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie są podstawy do obciążenia ZUS odpowiedzialnością za nieustalenie w terminie wysokości świadczenia wnioskodawcy. Organ rentowy dysponował bowiem wszystkimi, niezbędnymi dokumentami, a tylko oczywiście błędna wykładnia przepisów prawa doprowadziła do wydania błędnej decyzji.